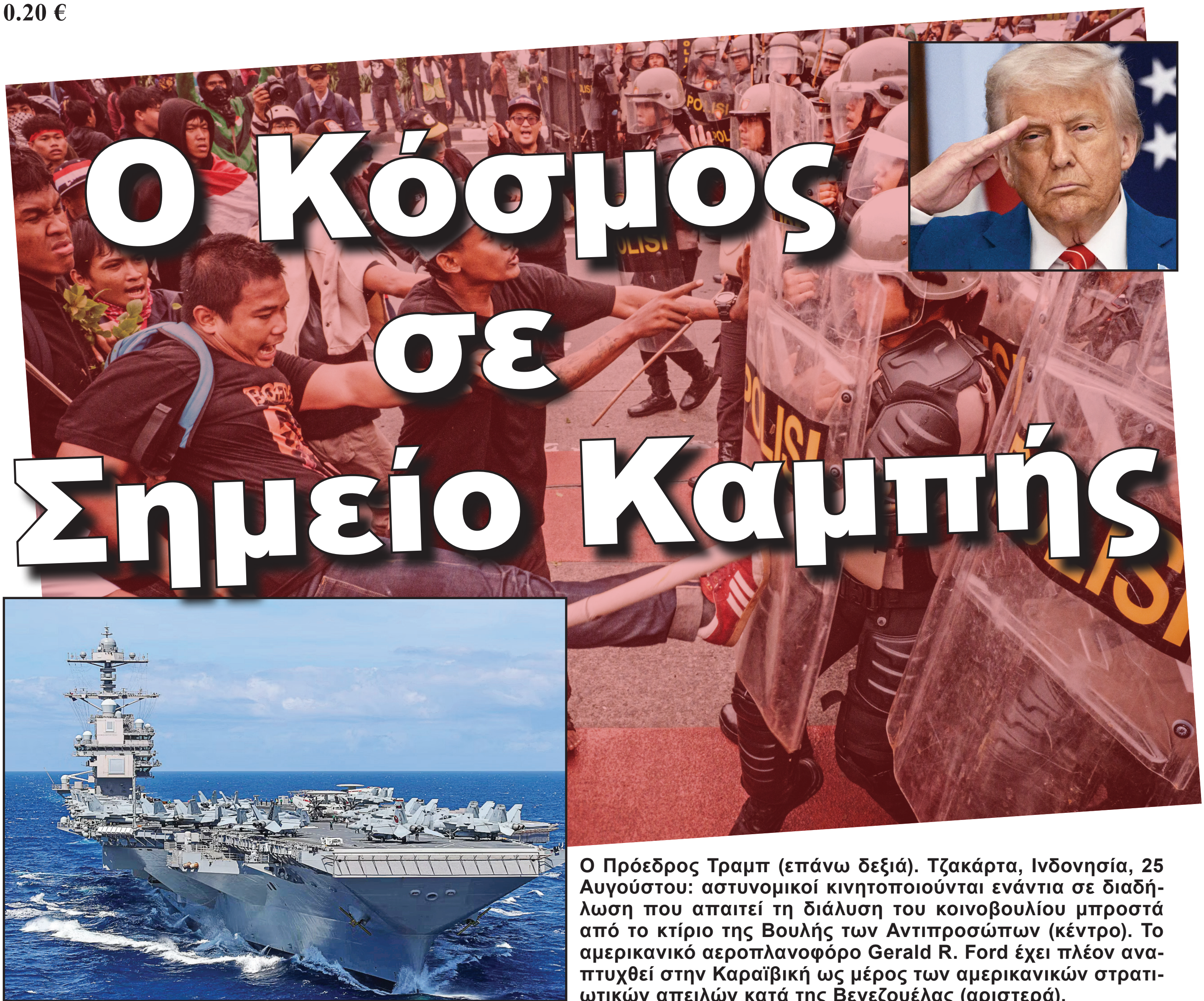
SPARTACIST

Ανακοίνωση
06 Δεκεμβρίου 2025

0.20 €

Ο Κόσμος σε Σημείο Καμπής

Brendan Smialowski/AFP, Yasuyoshi Chiba/AFP, U.S. Strategic Command

Ο Πρόεδρος Τραμπ (επάνω δεξιά). Τζακάρτα, Ινδονησία, 25 Αυγούστου: αστυνομικοί κινητοποιούνται ενάντια σε διαδήλωση που απαιτεί τη διάλυση του κοινοβουλίου μπροστά από το κτίριο της Βουλής των Αντιπροσώπων (κέντρο). Το αμερικανικό αεροπλανοφόρο Gerald R. Ford έχει πλέον αναπτυχθεί στην Καραϊβική ως μέρος των αμερικανικών στρατιωτικών απειλών κατά της Βενεζουέλας (αριστερά).

Μεταφρασμένο από το Spartacist *(αγγλική έκδοση), 13 Νοεμβρίου 2025.*

Πού πηγαίνει ο κόσμος; Μήπως γινόμαστε μάρτυρες «μιας παγκόσμιας αλυσίδας μαζικών κινημάτων, εξεγέρσεων, ξεσηκωμών και επαναστάσεων», όπως ισχυρίζεται η Επαναστατική Κομμουνιστική Διεθνής (ΕΚΔ); Ή μήπως «η Χώρα του Λίνκολν… μετατρέπεται από τον Τραμπ και τους αλαζονικούς σατράπες του σε χώρα ενός επίδοξου Φύρερ», όπως πιστεύει το Σοσιαλιστικό Κόμμα Ισότητας (SEP); Ίσως να είναι λίγο και από τα δύο, και «στους επόμενους μήνες, θα μπορούσαμε να δούμε μια συνδυασμένη διαδικασία πολέμων, επαναστάσεων και αντεπαναστάσεων, η οποία ίσως ανοίξει μια *προεπαναστατική ή ακόμη και επαναστατική παγκόσμια κατάσταση*» (Επαναστατική Κομμουνιστική Διεθνιστική Τάση-RCIT). Αν οι Τροτσκιστές έχουν αντικρουόμενες απόψεις για το προς τα πού πηγαίνουμε, δεν είναι οι μόνοι. Όπου και να κοιτάξει κανείς βλέπει σχόλια για «την άνοδο του φασισμού», «την κατάρρευση του δολαρίου», «χρηματιστηριακές φούσκες», «την επανάσταση της τεχνητής νοημοσύνης» και «παγκόσμιο πόλεμο». Δεν υπάρχει συνεκτική εικόνα και όλο αυτό προκαλεί ίλιγγο.

Αν επικρατεί τόση σύγχυση, είναι γιατί ο κόσμος πλησιάζει γρήγορα σε ένα αποφασιστικό ***σημείο καμπής*** — και σαν την ηρεμία πριν από την καταιγίδα, λαμβάνουμε πολλά μικτά σήματα. Όμως το ερώτημα παραμένει, προς τα πού κατευθυνόμαστε; Για να το απαντήσουμε ως Μαρξιστές, δεν μπορούμε απλώς να πηδάμε από τίτλο σε τίτλο ή να κοιτάζουμε τις τελευταίες δημοσκοπήσεις. Πρέπει να κατανοήσουμε τις εσωτερικές δυναμικές των παγκόσμιων γεγονότων και να διακρίνουμε τα κυρίαρχα ρεύματα από τα δευτερεύοντα αντι-ρεύματα. Αυτή η μέθοδος δεν αποκλείει λάθη ή απρόβλεπτα γεγονότα, αλλά παρέχει τον μόνο τρόπο για να αποφύγουμε να παρασυρθούμε από τον ιμπρεσιονισμό.

Εμείς, στη Διεθνή Κομμουνιστική Ένωση, πιστεύουμε ότι αυτή είναι η αυγή μιας ***αντιδραστικής περιόδου*** καπιταλιστικής επίθεσης, κατά την οποία οι

συνθήκες ζωής των εργαζόμενων θα δεχθούν επίθεση σε κλίμακα που δεν έχει εμφανιστεί εδώ και δεκαετίες. Αυτό δεν σημαίνει ότι θα είναι μια μονόπλευρη μάχη και ότι πρέπει απλώς να σταθούμε παράμερα και να παραιτηθούμε. Ακριβώς το αντίθετο. Απαιτείται ατσάλινη αποφασιστικότητα, αμυντικές δράσεις και σοβαρή προετοιμασία. Όσο ισχυρότερη η αντίσταση, τόσο γρηγορότερα η εργατική τάξη μπορεί να περάσει στην επίθεση. Αλλά για να γίνει αυτό αποτελεσματικά, οι πρωτοπόροι εργάτες και το σοσιαλιστικό κίνημα χρειάζονται μια σωστή κατανόηση του ρυθμού και της κατεύθυνσης των γεγονότων.

Δυστυχώς, όπως υποδηλώνουν τα παραπάνω παραδείγματα, οι περισσότεροι αριστεροί έχουν μια εικόνα του κόσμου εντελώς ασύμβατη με την πραγματικότητα, ιδίως όσον αφορά τις κυρίαρχες διαθέσεις της εργατικής τάξης. Κυρίως στρέφονται προς τα αριστερά, καλώντας για γενικές απεργίες και εξεγέρσεις, την ίδια στιγμή που ο κόσμος κινείται προς τα δεξιά. Για να αποφύγουν μια οδυνηρή σύγκρουση με την πραγματικότητα, οι κομμουνιστές πρέπει να βγάλουν τις κομματικές παρωπίδες και να μελετήσουν και να συζητήσουν ***σοβαρά*** την τωρινή παγκόσμια κατάσταση.

ΜΕΡΟΣ Ι: ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΡΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Για να καταλάβουμε τι συμβαίνει πρέπει να ξεκινήσουμε από την κορυφή. Ο κύριος παράγοντας που διαμορφώνει την παγκόσμια πολιτική είναι το αυξανόμενο χάσμα ανάμεσα στον κυρίαρχο ρόλο που παίζουν οι ΗΠΑ στη διεθνή σκηνή και στη φθίνουσα οικονομική τους ισχύ. Η αδιαμφισβήτητη κυριαρχία των ΗΠΑ τις δεκαετίες του 1990 και του 2000 εξασφάλισε μια καταπιεστική αλλά παρ' όλα αυτά σταθερή παγκόσμια τάξη πραγμάτων. Τώρα που η κεντρομόλος δύναμη των ΗΠΑ αποδυναμώνεται, ξεσπούν όλο και περισσότερες περιφερειακές συγκρούσεις, η παγκόσμια οικονομία παραπαίει και οι ηγεμόνες των ΗΠΑ σκίζουν παλιούς κανόνες σε μια απελπισμένη προσπάθεια να διατηρήσουν τη θέση τους. Εδώ μπαίνει ο Ντόναλντ Τραμπ.

Τι Διάολο Σκαρώνει ο Τραμπ;

Κατά τη διάρκεια του τελευταίου χρόνου ο Τραμπ έχει ταρακουνήσει την παγκόσμια πολιτική, επιτιθέμενος σε φίλους και εχθρούς εξίσου. Αλλά υπάρχει κάποια λογική στις πράξεις του ή είναι εντελώς ασυνάρτητες; Πολλοί σχολιαστές έχουν συλλογιστεί αυτό το ερώτημα. Το δύσκολο είναι ότι η απάντηση είναι και τα δύο. Ο Τραμπ είναι ένας ηλίθιος που προφανώς δεν έχει ένα συνεκτικό σχέδιο, αλλά είναι ένας ηλίθιος με ισχυρά ταξικά ένστικτα. Καταλαβαίνει ότι οι ΗΠΑ διαθέτουν ένα μεγάλο απόθεμα σκληρής ισχύος και ότι χρειάζεται να κάνουν κάτι δραστικό για να σταματήσουν την παρακμή τους. Κι έτσι, όπως κάθε καλός κτηματομεσίτης μεγιστάνας, εκβιάζει και εκφοβίζει για να κερδίσει οποιοδήποτε πλεονέκτημα μπορεί. Επιτίθεται και έπειτα παρατηρεί την αντίδραση. Αν δαγκώσει περισσότερο απ' όσο μπορεί να μασήσει, υποχωρεί. Αν αισθανθεί αδυναμία, επιμένει με διπλή δύναμη. Αυτή η προσέγγιση είναι χαοτική, αλλά έχει αποδειχθεί αποτελεσματική στην απόσπαση παραχωρήσεων από εξαρτημένες χώρες του Παγκόσμιου Νότου καθώς και από συμμάχους των ΗΠΑ. Ωστόσο, έχει αποδειχθεί άχρηστη απέναντι στη Ρωσία και την Κίνα, οι οποίες διαθέτουν τα υλικά μέσα για να αντισταθούν στις αμερικανικές απειλές.

Το πρόβλημα του Τραμπ είναι ότι, παρά όλη τη δύναμη του αμερικανικού κράτους, δεν μπορεί να αναδιαμορφώσει την παγκόσμια οικονομία όπως επιθυμεί. Ούτε μπορεί να αντιστρέψει δεκαετίες σχετικής οικονομικής παρακμής — τουλάχιστον όχι βραχυπρόθεσμα. Αυτό εξηγεί γιατί τόσα πολλά παραμένουν τα ίδια παρά τα καραγκιοζιλίκια του Τραμπ. Ουσιαστικά, είναι οι αντικειμενικές δυνάμεις, η οικονομία και το αποτέλεσμα των πολέμων, οι βασικοί κινητήριοι μοχλοί της ιστορίας. Εκτός από έναν πυρηνικό πόλεμο, δεν υπάρχει τίποτα που μπορεί να κάνει ο Τραμπ για να αντιστρέψει το γεγονός ότι η Ρωσία κερδίζει τον πόλεμο στην Ουκρανία. Ούτε βρίσκεται αυτή τη στιγμή σε θέση να στραγγαλίσει την κινεζική οικονομία με δασμούς.

Ο Ότο φον Μπίσμαρκ είπε κάποτε: «Ο πολιτικός ηγέτης δεν μπορεί να δημιουργήσει τίποτα ο ίδιος. Πρέπει να περιμένει και να αφουγκράζεται μέχρι να ακούσει τα βήματα του Θεού να αντηχούν μέσα από τα γεγονότα· τότε να ξεπηδήσει και να αρπάξει το στρίφωμα του ενδύματός του». Ο Τραμπ δεν χάνει χρόνο περιμένοντας· αρπάζεται από οτιδήποτε μπορεί. Όμως τεράστια σοκ βρίσκονται στον ορίζοντα, και καθώς η ιστορία τραντάζεται προς τα εμπρός, ο Τραμπ θα βρίσκεται στο τιμόνι του ισχυρότερου κράτους στον κόσμο. Ως εκ τούτου, το πολιτικό ρεύμα που εκπροσωπεί, ο επιθετικός δεξιός λαϊκισμός μιας παρακμάζουσας ιμπεριαλιστικής άρχουσας τάξης, είναι πολύ πιθανό να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην αναμόρφωση της παγκόσμιας τάξης πραγμάτων.

Η Κίνα Δεν Παίρνει τα Ηνία

Τι γίνεται με την Κίνα; Δεν θα παίξει καθοριστικό ρόλο στα επερχόμενα σοκ του παγκόσμιου συστήματος; Η Κίνα, και ο ρόλος της στη διεθνή σκηνή, είναι ένας από τους πιο σημαντικούς αλλά και παρεξηγημένους παράγοντες της παγκόσμιας πολιτικής. Οι περισσότεροι τη βλέπουν ως μια ανερχόμενη υπερδύναμη που σκοπεύει να εκτοπίσει τις ΗΠΑ. Κάποιοι πιστεύουν ότι αυτό θα οδηγήσει σε πρόοδο, ενώ άλλοι τρομοκρατούνται με αυτή την προοπτική. Και οι δύο απόψεις είναι θεμελιωδώς λανθασμένες. Αν και είναι αλήθεια ότι η οικονομική και κοινωνική άνοδος της Κίνας είναι εντυπωσιακή και ότι η χώρα αμφισβητεί την αμερικανική κυριαρχία σε διάφορους τομείς, το Κομμουνιστικό Κόμμα Κίνας (ΚΚΚ) ***δεν*** επιδιώκει τη σύγκρουση με το αμερικανικό ιμπεριαλιστικό σύστημα. Αντίθετα, ζει με την αυταπάτη ότι μπορεί να συνεχίσει τη σταδιακή του ανάπτυξη ***μέσα σε*** αυτό το εχθρικό σύστημα.

Διεθνής Κομμουνιστική Ένωση (Τεταρτοδιεθνιστική)

Για οποιαδήποτε επικοινωνία και συνδομές:

spartacist@spartacist.org • iclfi.org • 𝕏 SpartacistICL
ICL, Box 7429 GPO, New York, NY 10116, USA

Luis Tato/AFP

Μαδαγασκάρη, 13 Οκτωβρίου: μία από τις πολλές διαδηλώσεις της Γενιάς Ζ που απαιτούν την παραίτηση του Προέδρου Αντρί Ραζοελίνα.

Δεν χρειάζεται κανείς μια πλήρη ανάλυση του κινεζικού κράτους (βλ. «Η Ταξική Φύση της Κίνας», *Spartacist* τεύχος 1, Νοέμβριος 2024) για να δει ότι κάτι δεν πάει καλά με το αφήγημα μιας επιθετικής, ανερχόμενης Κίνας. Αν η Κίνα είναι ο νεανικός και δυναμικός διεκδικητής του θρόνου της παγκόσμιας κυριαρχίας, τότε γιατί είναι οι ΗΠΑ και όχι η Κίνα που εκβιάζουν και επιτίθενται σε κάθε χώρα της Γης; Γιατί η Κίνα δεν έχει οικοδομήσει μια συμμαχία για να αντιπαρατεθεί στις ΗΠΑ; Γιατί δεν πλημμυρίζει το Ιράν, τη Βενεζουέλα και την Παλαιστίνη με σύγχρονα οπλικά συστήματα ώστε να αποκρούσουν την ιμπεριαλιστική επίθεση; Όχι, αντί για όλα αυτά, το ΚΚΚ συνεχίζει να επαναλαμβάνει μονότονα την ανάγκη για win-win συνεργασία και για τη διατήρηση της πολυμερούς τάξης πραγμάτων — την ώρα που ο βασικός της εγγυητής, οι ΗΠΑ, την κάνουν κομμάτια.

Οι υπερασπιστές του ΚΚΚ και οι υποστηρικτές των BRICS συχνά υποστηρίζουν ότι η Κίνα είναι έξυπνη επειδή δεν προκαλεί άμεσα τις ΗΠΑ. Ισχυρίζονται ότι η Κίνα χτίζει αργά αλλά σταθερά τα θεμέλια μιας νέας, πολυπολικής οικονομικής τάξης πραγμάτων. Αυτή η άποψη είναι λανθασμένη σε δύο επίπεδα. Πρώτον, αρνείται ότι υπάρχει μια θεμελιωδώς ανταγωνιστική σχέση ανάμεσα στο κοινωνικό καθεστώς της Κίνας, που εγκαθιδρύθηκε από μια ***αντικαπιταλιστική επανάσταση***, και στην παγκόσμια ***καπιταλιστική οικονομία***. Μακροπρόθεσμα, οι καπιταλιστικές οικονομικές σχέσεις, εγχώριες και διεθνείς, δεν θα ευνοήσουν τον «σοσιαλισμό με κινεζικά χαρακτηριστικά» του ΚΚΚ, αλλά θα τον υπονομεύσουν και θα τον καταστρέψουν. Το δεύτερο λάθος είναι να σκεφτεί κανείς ότι οι ΗΠΑ θα σκάψουν απλώς τον ίδιο τους τον λάκκο, διασφαλίζοντας έτσι την άνοδο της Κίνας. Αυτό υποβαθμίζει τον κίνδυνο που θέτει μια παρακμάζουσα αμερικανική αυτοκρατορία. Αφημένες να ενεργούν μόνες τους, οι ΗΠΑ θα διασπείρουν δυστυχία, χάος και πόλεμο σε αδιανόητη κλίμακα. Η Κίνα δεν μπορεί απλά να απομονωθεί από αυτό. Η δική της ανάπτυξη, όπως και της ανθρωπότητας, απαιτεί το τέλος της αμερικανικής αυτοκρατορίας όσο το δυνατόν γρηγορότερα.

Αν κοιτάξει κανείς την παγκόσμια κατάσταση με ελάχιστο βαθμό αντικειμενικότητας, είναι προφανές ότι η Κίνα παίζει έναν ***συντηρητικό*** ρόλο, επιφυλακτική απέναντι σε σοκ και συγκρούσεις, ενώ οι ΗΠΑ είναι ο ***βασικός παράγοντας*** αποσταθεροποίησης και χάους. Δεν συμπεριφέρεται έτσι μια ανερχόμενη ιμπεριαλιστική δύναμη· έτσι συμπεριφερόταν ένα εργατικό κράτος κυβερνώμενο από μια γραφειοκρατία, όπως η Σοβιετική Ένωση. Αναμφίβολα η Κίνα θα παίξει σημαντικό ρόλο στην επερχόμενη περίοδο της ταραγμένης παγκόσμιας πολιτικής. Αλλά λόγω της συντηρητικής του πολιτικής φύσης, το ΚΚΚ θα συνεχίσει να παίζει δευτερεύοντα ρόλο σε σχέση με τον Τραμπ, αντιδρώντας στα γεγονότα αντί να τα διαμορφώνει.

Επαναστάσεις της Γενιάς Ζ;

Για τους περισσότερους στην αριστερά, η άνοδος της αντίδρασης αντισταθμίζεται από μια εξίσου ανοδική τάση λαϊκών αγώνων. Η ΕΚΔ μιλά για έναν «Κόκκινο Σεπτέμβρη» και για μια «δραματική στροφή στην παγκόσμια κατάσταση». Αυτή η αισιόδοξη ανάλυση βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στο κύμα εξεγέρσεων στον ημιαποικιακό κόσμο, που έχουν χαρακτηριστεί ως Επαναστάσεις της Γενιάς Ζ. Τους τελευταίους μήνες, χώρες όπως το Νεπάλ, η Ινδονησία, η Μαδαγασκάρη, το Μαρόκο, το Περού και η Τανζανία έχουν δει εκρήξεις δυσαρέσκειας.

Κάθε κίνημα είχε τη δική του ιδιαίτερη πολιτική δυναμική. Όμως όλα προκλήθηκαν θεμελιωδώς από τις επιδεινούμενες συνθήκες για τη νεολαία σε έναν κόσμο όπου η κοινωνική κινητικότητα και η ανάπτυξη αποτελούν μακρινές προοπτικές. Στο παρελθόν, η αμερικανική παγκόσμια τάξη πραγμάτων καλλιεργούσε αυταπάτες για οικονομική και δημοκρατική πρόοδο, ενώ ταυτόχρονα χρησιμοποιούσε τη μετανάστευση και τα χρήματα των ΜΚΟ ως βαλβίδες εκτόνωσης. Όλα αυτά έχουν τελειώσει. Χωρίς προοπτική για ένα βιώσιμο μέλλον, η κοινωνική έκρηξη έχει γίνει η μόνη διέξοδος.

Οι πρόσφατες εξεγέρσεις έχουν αντιμετωπιστεί με

Ανακοίνωση για την κατάσταση στην Ινδονησία από το τμήμα της ΔΚΕ στην Αυστραλία

RED BATTLER

Supplement ◆ 19 November 2025 — Newspaper of the Spartacist League of Australia

Indonesia — Where to now?

By O. Dziga

"In the Global South, where there is no fat to cut, an offensive by the U.S. will have devastating consequences that will likely provoke massive social explosions. In many countries, all it takes is a spark for massive explosions to erupt. The question is: will these be directed against the imperialists or will workers turn the guns against each other? This all depends on the question of leadership."
—Editorial, *Spartacist* No. 70, May 2025

The wave of large and militant protests by Indonesian youth which began late August is among the most significant in Indonesia since 1998. Sparked by anger at the announcement of new privileges for parliamentarians—and inflamed by a brutal police response that saw multiple deaths—the scale and virulence of these demonstrations reveal a deep accumulation of anger and political and economic grievance among broad layers of the Indonesian masses.

Though large-scale demonstrations quickly receded, the government has no ability to stem the tide of discontent which created them. As the crisis in the imperialist order deepens, the Indonesian national bourgeoisie and political elite find themselves under increasing pressure, with the cracks in the post-*reformasi* order widening. *Where to now?* This is the question which neither the national bourgeoisie, the liberals, nor the leaders of the workers movement have a real answer to.

The shallow bases of economic stability for the masses are eroding. Indonesia has the highest unemployment rate in Southeast Asia, while the price of food and basic services increases year after year. Workers face layoffs and deepening deindustrialisation as manufacturing continues to collapse. New jobs remain almost entirely informal and low-wage. Life for the peasantry continues to be defined by rural poverty and exploitation by big business. Similarly dim are prospects for the large layer of educated

commodities sector. Indonesia thus faces a situation of combined and uneven development, under which a relatively enriched national bourgeoisie continues to expand its global and regional weight, as life for the masses remains defined by ***underdevelopment*** and ***worsening*** precarity.

squeezed from both sides. Directly leading into nationwide protests, local regencies from Central Java to Sulawesi saw explosive demonstrations over this issue. In Pati, an announced 250 percent property tax hike resulted in popular protests in which thousands clashed with police and

Yasuyoshi Chiba/AFP

Jakarta, 25 August: protesters clash with police outside House of Representatives (DPR) building.

Nationalist economic policy and investment in visible public infrastructure projects have, for over a decade, been sufficient to sell Indonesian workers a dream of peaceful, gradualist development towards national prosperity. Yet the conditions for this project—a more stable period of imperialist hegemony under which it was possible to navigate between the US and China—are rapidly eroding. As US imperialism tightens the screws on the neocolonial world, Indonesia walks on increasingly shaky ground. Every new crack makes it clearer that the real beneficiaries of the preceding period were a narrow political and economic elite. In this context, it is clear how salary hikes

breached the local DPRD building.

Capitulation to US ransom conditions in tariff negotiations last July will only further tighten this squeeze. Prabowo continues to posture as a firm-fisted pragmatist at home, and a proponent of the "multipolar" order internationally. But the drama surrounding these negotiations and the explosive anger of Indonesian youth reveal a rapidly narrowing space for the political manoeuvres he needs to succeed. These are only portents of crises to come which will surely escalate mass discontent and shatter elite unity.

The pattern of protest

The wave of demonstrations which began

teenagers—many from poor and working-class backgrounds.

Yet rather than representing a fundamentally new development, these demonstrations fit into a pattern of ebb and escalation. For years there have been consistent mobilisations of layers of youth (and more inconsistently, layers of organised workers and peasants). But every serious demand has been lost so far. Inevitably, these demonstrations ebb away, winning no substantial gains, while the situation which sparked them continues to deteriorate.

While protesters sought a reversal of DPR salary increases, and an end to police brutality, the demands raised were generally amorphous and disparate. Some called for the dismissal of Prabowo and Gibran, but for most anger was not directed at the presidency in particular but at inequality and government corruption in the abstract. Broader demands at the height of protests were often opaque. Among the most angular and angry calls taken up was for the dissolution of the DPR. Yet there was no clear or unified conception of what this would mean, or who would carry it out.

Meanwhile, various liberal demands for specific or abstract reforms were raised by student movement leaders, social media influencers, and NGO activists. Frequently during protests, these figures were invited to present their demands to state officials in exchange for attempting to calm the youth outside. As protests began to shrink, the so-called "17+8 demands of the people" (for "transparency, reform, empathy") began circulating online and in the media. Put together and promoted by a coalition of NGO-liberal types and social media influencers, these were a hodgepodge of immediate demands for an end to state repression and abstract liberal appeals for broader democratic *reformasi*.

The hold of this segment of liberal civil society over the organised political expressions of social movements in Indonesia—its stepping in to articulate the "political demands" of the "*rakyat*"—is

Spartaco

Μαζική διαδήλωση στη Ρώμη, 4 Οκτωβρίου. Το πανό γράφει: «Ρίξτε την κυβέρνηση, συνένοχη στη γενοκτονία!»

μαζική καταστολή (Ινδονησία, Μαρόκο, Περού κ.ά.) και στην περίπτωση της Μαδαγασκάρης οδήγησαν σε ένα νέο καθεστώς υπό την ηγεσία του στρατού. Προς το παρόν, δεν φαίνεται να έχει λάβει χώρα μια απότομη στροφή προς τα αριστερά σε αυτές τις χώρες. Και στην κλίμακα της παγκόσμιας πολιτικής, οι επαναστάσεις της Γενιάς Ζ παραμένουν ένα ***υπορεύμα*** που δεν έχει σταματήσει τη γενική ολίσθηση προς την ιμπεριαλιστική αντίδραση.

Ο βασικός λόγος γι' αυτό είναι ότι αυτές οι λαϊκές εκρήξεις δεν έχουν βρει πολιτικά οχήματα που θα μπορούσαν να διοχετεύσουν τις ενέργειές τους σε προοδευτική κατεύθυνση. Στη συντριπτική της πλειονότητα, η αριστερά δεν μπόρεσε να προσφέρει ηγεσία στις μαζικές εξεγέρσεις. Στο Νεπάλ, η εξέγερση στρεφόταν στην πραγματικότητα ***ενάντια*** στα διάφορα κομμουνιστικά κόμματα που κυβερνούσαν τη χώρα. Στη Σρι Λάνκα, η μαζική εξέγερση του 2022 έφερε τελικά στην εξουσία μια συμμαχία υπό κομμουνιστική ηγεσία, αλλά ήδη έχει προδώσει τις προσδοκίες των μαζών, υποκύπτοντας στο ΔΝΤ.

Τα προβλήματα που προκαλεί η έλλειψη ηγεσίας σε αυτές τις εξεγέρσεις επιτείνονται από το γεγονός ότι η οργανωμένη εργατική τάξη δεν έχει παίξει σημαντικό ρόλο. Στην πραγματικότητα, παρά τις κοινωνικές εκρήξεις στην Ασία, την Αφρική και τη Λατινική Αμερική, η βιομηχανική εργατική τάξη του Παγκόσμιου Νότου, η συντριπτική πλειοψηφία του παγκόσμιου προλεταριάτου, δεν έχει ακόμα δείξει σημάδια αυξημένης μαχητικότητας. Αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στις επιδεινούμενες οικονομικές προοπτικές για τους βιομηχανικούς εργάτες. Αν το προλεταριάτο έδειχνε τη δύναμή του σε χώρες όπως η Κίνα, το Μεξικό ή η Ινδονησία, αυτό θα έδινε πολύ μεγαλύτερο κοινωνικό βάρος στον αγώνα και θα μπορούσε να μεταβάλει δραματικά την παγκόσμια πολιτική.

Αυτές οι παρατηρήσεις δεν υποτιμούν καθόλου τις ***επαναστατικές δυνατότητες*** στον Παγκόσμιο Νότο, συμπεριλαμβανομένων των χωρών που βρίσκονται στην περιφέρεια της παγκόσμιας οικονομίας. Καθώς ο κόσμος βυθίζεται πιο βαθιά στο χάος της παρακμάζουσας αμερικανικής αυτοκρατορίας, η πίεση σε αυτές τις χώρες θα αυξηθεί: καλλιεργώντας αυτό που πιθανότατα θα αποτελέσει το σημαντικότερο επαναστατικό ρεύμα της ερχόμενης περιόδου. Οι πρόσφατες εξεγέρσεις ήταν ως επί το πλείστον αυθόρμητες και πολιτικά άμορφες. Όμως καθώς η καταστολή και οι ρεφορμιστικές λύσεις αποτυγχάνουν να συγκρατήσουν τη λαϊκή οργή, τα πιο πρωτοπόρα στοιχεία θα αντλήσουν τα αναγκαία μαθήματα.

Το καθήκον των Μαρξιστών είναι να επιταχύνουν αυτή τη διαδικασία, βοηθώντας τους επαναστάτες αγωνιστές του Παγκόσμιου Νότου να μάθουν από τις παλιές αποτυχίες και να συγκροτηθούν γύρω από μια ενιαία αντιιμπεριαλιστική στρατηγική (βλ. «Στην Υπεράσπιση της Διαρκούς Επανάστασης», *Ο Μπολσεβίκος* τεύχος 8, Δεκέμβριος 2023). Αυτό απαιτεί σοβαρή, μακροπρόθεσμη και συστηματική δουλειά. Δυστυχώς, η πολύ κοινή πρακτική στην επαναστατική αριστερά είναι να ζητωκραυγάζει κάθε λαϊκή έκρηξη, να καλεί για κάποιου είδους ανεξάρτητων εργατικών επιτροπών και μετά να πηγαίνει σε πιο εύφορα εδάφη μόλις η ευκαιρία υποχωρήσει. Τέτοιες μέθοδοι καλλιεργούν αυταπάτες και κυνισμό· δεν κάνουν τίποτα για να οργανώσουν την επαναστατική πάλη στον Παγκόσμιο Νότο.

Ο Δεξιός Λαϊκισμός στη Δύση

Τι γίνεται με τη Δύση; Βρισκόμαστε στο χείλος φασιστικών δικτατοριών ή μήπως η επανάσταση βρίσκεται προ των πυλών; Ούτε το ένα ούτε το άλλο τουλάχιστον προς το παρόν. Και πάλι πρέπει να αφήσουμε στην άκρη τον υστερικό ιμπρεσιονισμό και να εξετάσουμε τα πραγματικά πολιτικά ρεύματα. Σε όλη τη Δύση βλέπουμε το πολιτικό κέντρο να καταρρέει υπό τα πλήγματα μιας ***εξεγειρόμενης δεξιάς λαϊκίστικης πτέρυγας***. Η δύναμη αυτού του κινήματος πηγάζει από το γεγονός ότι είναι γενικά η μόνη πολιτική δύναμη που αντιτίθεται σθεναρά στο φιλελεύθερο στάτους κβο των τελευταίων δεκαετιών. Πράγματι, οι περισσότερες μεγάλες αριστερές δυνάμεις, ενώ μερικές φορές ριζοσπαστικές στη ρητορική τους, παραμένουν πλήρως αφοσιωμένες στο να στηρίξουν το κέντρο απέναντι στη δεξιά. Όχι μόνο αυτό δεν σταματά τη δεξιά, αλλά προετοιμάζει και την αριστερά να βουλιάξει μαζί με το ετοιμόρροπο οικοδόμημα της φιλελεύθερης δημοκρατίας.

Διαφορετικές χώρες βρίσκονται σε διαφορετικά στά-

δια αυτής της διαδικασίας. Στις ΗΠΑ και στην Ιταλία, ο δεξιός λαϊκισμός βρίσκεται ήδη στην εξουσία. Ωστόσο, σε εγχώριο και διεθνές επίπεδο τέτοιες δυνάμεις εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν πολιτική εναντίωση από τα απομεινάρια της προηγούμενης εποχής, που παρεμποδίζει τις ενέργειές τους αλλά δεν προσφέρει πραγματική πρόκληση. Στη Βρετανία, στη Γαλλία και στη Γερμανία, οι κεντρώες κυβερνήσεις των Στάρμερ, Μακρόν και Μερτς είναι κενά κελύφη, περιφρονημένα τόσο από τη δεξιά όσο και από την αριστερά. Πρέπει να καταφεύγουν σε όλο και πιο κατασταλτικά και γραφειοκρατικά μέσα για να διατηρήσουν τη θέση τους. Αλλά με κάθε τέτοιο ελιγμό μόνο αποξενώνουν περισσότερο τις μάζες και τροφοδοτούν την άνοδο της αντίδρασης.

Έπειτα υπάρχουν χώρες όπως ο Καναδάς, η Αυστραλία και η Ιρλανδία, οι οποίες πιστεύουν ότι θα αντισταθούν στους ανέμους του Τραμπισμού. Στον Καναδά, τα επιθετικά οικονομικά μέτρα των ΗΠΑ έχουν προσωρινά ενισχύσει το φιλελεύθερο κέντρο. Στην Ιρλανδία και στην Αυστραλία, η ελπίδα είναι ότι αυτά τα νησιωτικά έθνη θα μείνουν απομονωμένα από τα μεγάλα ρεύματα της παγκόσμιας πολιτικής. Το πρόβλημα είναι ότι όλες αυτές οι χώρες εξαρτώνται θεμελιωδώς οικονομικά και στρατιωτικά από τις ΗΠΑ, και παρά τα ανυποχώρητα λόγια τους, οι ελίτ τους ***θα*** υποταχθούν. Οι κομμουνιστές δεν μπορούν να επιτρέψουν να τους αποκοιμίσει μια ψευδαίσθηση ασφάλειας. Είναι απλώς θέμα χρόνου πριν το φιλελεύθερο κέντρο καταρρεύσει και σε αυτές τις χώρες.

...Και η Άνοδος της Αριστεράς;

Αλλά τι γίνεται με την αριστερά; Πολλές από τις χώρες που αναφέρθηκαν παραπάνω έχουν επίσης δει μια άνοδο της αριστεράς: η νίκη του Ζοράν Μαμντάνι ως δημάρχου της Νέας Υόρκης, η εκλογή της Κάθριν Κόνολι ως προέδρου της Ιρλανδίας, η άνοδος των Πρασίνων και του Your Party στη Βρετανία, καθώς και οι πρόσφατες απεργίες στη Γαλλία, την Ιταλία και την Ελλάδα. Για πολλούς, αυτές οι εξελίξεις επιβεβαιώνουν ότι η άνοδος της αριστεράς είναι τουλάχιστον ίση με την άνοδο της δεξιάς. Δυστυχώς, αυτή η άποψη είναι λανθασμένη και βασίζεται σε μια εσφαλμένη ανάγνωση των πολιτικών δυναμικών.

Στον βαθμό που έχει υπάρξει μια στροφή προς τα αριστερά, αυτή αφορά σε συντριπτικό βαθμό τα στρώματα της φιλελεύθερης μεσαίας τάξης και των φοιτητών. Η ώθηση αυτή προέρχεται από τον φόβο για την άνοδο της δεξιάς και την οργή ότι οι παραδοσιακοί φιλελεύθεροι προδίδουν τις αξίες που ισχυρίζονταν ότι υπερασπίζονται. Δεν βασίζεται σε μια οργανική άνοδο της ***ταξικής συνείδησης και της μαχητικότητας της εργατικής τάξης***. Στην πλειονότητά της, η εργατική τάξη ***δεν*** στρέφεται προς τα αριστερά· αποτελεί σημαντικό τμήμα της βάσης των δεξιών λαϊκίστικων κομμάτων. Άλλα στρώματα είναι αποθαρρυμένα, κάτι που επίσης ωφελεί αντιδραστικές δυνάμεις. Καθώς η άρχουσα τάξη επίσης κινείται προς τα δεξιά, οι αριστερές προοδευτικές δυνάμεις βρίσκονται χωρίς αποφασιστικό κοινωνικό βάρος να τις στηρίξει.

Επιπλέον, η πλειονότητα της αριστεράς παρουσιάζεται ως ο πιο συνεπής και μαχητικός υπερασπιστής του φιλελεύθερου ιμπεριαλισμού, και όχι ως μια δύναμη που φιλοδοξεί να οδηγήσει την εργατική τάξη προς τον σοσιαλισμό — η Κάθριν Κόνολι, το Πράσινο Κόμμα στη Βρετανία και το Die Linke στη Γερμανία είναι χαρακτηριστικά παραδείγματα. Ακόμα και στο υπό συγκρότηση Your Party, το οποίο έχει τη ***δυνατότητα*** να υιοθετήσει ένα ριζοσπαστικό πρόγραμμα της εργατικής τάξης, οι περισσότεροι υποστηρικτές και ηγέτες του παραμένουν δεμένοι στον παραδοσιακό βρετανικό φιλελευθερισμό. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, το καθήκον των σοσιαλιστών είναι να αγωνιστούν για μια ***πολιτική ρήξη με τον φιλελευθερισμό*** και με σαφή προσανατολισμό στην ***οικοδόμηση δεσμών με την εργατική τάξη***.

Στις ΗΠΑ, με τον Τραμπ στον Λευκό Οίκο και το Δημοκρατικό Κόμμα σε χάος, οι δυναμικές είναι ελαφρώς διαφορετικές. Η νίκη του Μαμντάνι ενάντια τόσο στο MAGA όσο και στο κατεστημένο του Δημοκρατικού Κόμματος παρουσιάζει πολλές ομοιότητες με αριστερά κινήματα σε άλλες χώρες. Ωστόσο, υπάρχουν τουλάχιστον δύο σημαντικές διαφορές. Πρώτον, ο Μαμντάνι αναδύθηκε ***μέσα*** από το παραδοσιακό δικομματικό σύστημα του αμερικανικού ιμπεριαλισμού. Παρότι πολλοί Δημοκρατικοί του εναντιώνονται, ο Μαμντάνι δεν υπερβαίνει καμία κόκκινη γραμμή για την άρχουσα τάξη. Ήδη προσωπικότητες όπως ο Μπαράκ Ομπάμα έχουν προσεγγίσει τον Μαμντάνι, επιδιώκοντας να τον εντάξουν στο κατεστημένο. Δεύτερον, η καμπάνια του Μαμντάνι δεν βασίστηκε πραγματικά στην υπεράσπιση του παλιού φιλελεύθερου στάτους κβο. Έθεσε ελάχιστα οικονομικά αιτήματα και σε μεγάλο βαθμό απέφυγε κοινωνικά ζητήματα όπως η μετανάστευση, η καταπίεση των μαύρων και το ζήτημα των τρανς. Ως εκ τούτου, ο Μαμντάνι, σε αντίθεση με τα απομεινάρια πολιτικών στην Ευρώπη, ίσως προσφέρει μια ματιά στο μέλλον του Δημοκρατικού Κόμματος: πιο οικονομικά παρεμβατικό, κοινωνικά λιγότερο φιλελεύθερο.

Το κεντρικό ζήτημα να κατανοήσει κανείς είναι ότι ο Μαμντάνι δεν ανέρχεται πάνω στο κύμα μαχητικών διαθέσεων της εργατικής τάξης της Νέας Υόρκης. Οι περισσότεροι εργάτες είναι τρομοκρατημένοι ή αποθαρρυμένοι και κάποιοι εξακολουθούν να στηρίζουν τον Τραμπ. Προς το παρόν, οι εργάτες σε συντριπτικό

βαθμό ανησυχούν με το πώς να κρατήσουν το κεφάλι τους πάνω από το νερό, καθώς κάθε πτυχή της ζωής επιδεινώνεται. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για μετανάστες και μαύρους εργάτες. Και ενώ οι διαθέσεις της μεσαίας τάξης και της φοιτητικής νεολαίας είναι σημαντικές, οι Μαρξιστές κατανοούν ότι χωρίς τη στήριξη της εργατικής τάξης δεν μπορεί να υπάρξει βιώσιμη βάση για ριζοσπαστική αριστερή πολιτική. Συνεπώς, η κατανόηση των διαθέσεων της εργατικής τάξης και η αντίστοιχη προσαρμογή των παρεμβάσεων πρέπει να βρίσκονται στην καρδιά της κομμουνιστικής δουλειάς στην τρέχουσα περίοδο.

Πολλοί θα επισημάνουν αναμφίβολα τις πρόσφατες απεργίες στην Ιταλία και τη Γαλλία ως αντεπιχείρημα στην παραπάνω περιγραφή. Είναι αλήθεια ότι και οι δύο χώρες έχουν δει σημαντικές ημέρες απεργιακής δράσης — στην περίπτωση της Ιταλίας, τις μεγαλύτερες εδώ και δεκαετίες. Ωστόσο, αυτές είναι εξαιρέσεις που επιβεβαιώνουν τον κανόνα. Θεμελιωδώς, οι τάσεις στην Ιταλία και τη Γαλλία δεν διαφέρουν από αυτές στην υπόλοιπη Ευρώπη. Το κέντρο καταρρέει, η δεξιά βρίσκεται στην εξουσία ή σε άνοδο, η πλειοψηφία της εργατικής τάξης μετακινείται προς τα δεξιά και οι φιλελεύθερες μεσαίες τάξεις πανικοβάλλονται.

Στη Γαλλία, η παραδοσιακή μονοήμερη απεργία και παρέλαση συμπληρώθηκε με ριζοσπαστική αγκιτάτσια από τους προοδευτικούς υποστηρικτές του Μελανσόν στις πόλεις ώστε να «μπλοκαριστούν τα πάντα». Όμως η αριστερά παραμένει σε δυσμενή θέση, ο αντιδραστικός Εθνικός Συναγερμός είναι πιο κοντά στην εξουσία από ποτέ και οι εργάτες συνεχίζουν να παραπαίουν μετά την ήττα της πάλης ενάντια στη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού το 2023. Σε αυτό το πλαίσιο, η αριστερίστικη προπαγάνδα για γενική απεργία μόνο ενισχύει τη δεξιά και τη συνδικαλιστική γραφειοκρατία, που μπορούν να παρουσιάζονται ως υπεύθυνοι φορείς της σταθερότητας σε αντίθεση με μια αποκομμένη από την πραγματικότητα αριστερά.

Όσο για την Ιταλία, η γενική απεργία για την υπεράσπιση της Παλαιστίνης ήταν μια επίδειξη δύναμης. Αλλά πολλοί εργάτες απεχθάνονται το γεγονός ότι οι ίδιοι συνδικαλιστές ηγέτες δεν έχουν διεξαγάγει καμία σοβαρή πάλη ενάντια στις επιθέσεις των εργοδοτών και της κυβέρνησης Μελόνι. Επιπλέον, οι απεργίες του Οκτωβρίου δεν φαίνεται να έχουν μεταβάλει ριζικά τις πολιτικές δυναμικές στην Ιταλία και η Μελόνι παραμένει σταθερά στη σέλα. Δυστυχώς, τόσο στη Γαλλία όσο και στην Ιταλία, οι πρόσφατες κινητοποιήσεις ήταν σύμφωνες με τις ισχυρές συνδικαλιστικές παραδόσεις αυτών των χωρών και μοιάζουν περισσότερο με τους επιθανάτιους ρόγχους της παλιάς τάξης πραγμάτων παρά με τα πρώτα σημάδια μιας αφύπνισης της εργατικής τάξης ενάντια στη δεξιά λαϊκίστικη άνοδο.

Ο Φασισμός Δεν Είναι Προ των Πυλών

Σημαίνει η ανάλυσή μας ότι ο φασισμός είναι άμεσος και αναπόφευκτος; Όχι. Παρότι η μισαλλοδοξία και οι δεξιές λαϊκίστικες δυνάμεις βρίσκονται σε άνοδο, αυτό δεν είναι το ίδιο με τον φασισμό, ο οποίος αποτελείται από παραστρατιωτικές κινητοποιήσεις με στόχο να συντρίψουν το εργατικό κίνημα και τους καταπιεσμένους. Η ρατσιστική βία από αντιδραστικούς τραμπούκους αυξάνεται, αλλά συνίσταται κυρίως σε μεμονωμένα περιστατικά, όχι σε οργανωμένα μαζικά κινήματα όπως αυτά του 20ού αιώνα. Όσο για την εντεινόμενη κρατική καταστολή και τον αυταρχισμό, όπως οι έφοδοι της ICE στις ΗΠΑ, αυτά δείχνουν μια επικίνδυνη τάση, αλλά όχι ακόμα τη φυσική εξόντωση όλων των μορφών πολιτικής εναντίωσης που χαρακτηρίζει ένα φασιστικό καθεστώς.

Εφόσον η φασιστική βία στοχεύει το οργανωμένο εργατικό κίνημα και καταπιεσμένες ομάδες και μειονότητες, που αποτελούν μεγάλο μέρος του προλεταριάτου, ***θα*** αντιμετωπίσει αντίσταση από την εργατική τάξη. Δεν υπάρχει τίποτα αναπόφευκτο στην άνοδο του φασισμού. Το νόημα της ανάλυσής μας δεν είναι να είμαστε ηττοπαθείς, αλλά να επιμείνουμε ότι η αναχαίτιση του φασισμού και της αντίδρασης απαιτεί μια στρατηγική που ξεκινά από τις ***πραγματικές συνθήκες***, όχι από αυτές που ***επιθυμούμε*** να υπήρχαν.

Εδώ πρέπει να επιμείνουμε ότι αυτό που είναι πράγματι αναπόφευκτο είναι η κατάρρευση του φιλελεύθερου κέντρου. Κανένας εκλογικός ελιγμός ή γραφειοκρατική καταστολή δεν θα σώσει την παλιά τάξη πραγμάτων. Οι υστερικές κραυγές για τον κίνδυνο του φασισμού είναι απλώς απεγνωσμένες προσπάθειες να συσπειρωθεί η αριστερά γύρω από την πολιτική του στάτους κβο. Όπως ένας άνθρωπος που πνίγεται, το φιλελεύθερο κέντρο θα πιαστεί από την αριστερά σε μια απελπισμένη προσπάθεια να κρατηθεί στην επιφάνεια. Το εργατικό κίνημα πρέπει να απαντήσει κλοτσώντας τον φιλελευθερισμό στο πρόσωπο, και να μην αφήσει τον εαυτό του να τραβηχτεί μαζί του προς τα κάτω.

Το μόνο πραγματικό ερώτημα για τους κομμουνιστές είναι πόσο γρήγορα η κατάρρευση του φιλελευθερισμού μπορεί να οδηγήσει στην άνοδο ενός νέου επαναστατικού ρεύματος της εργατικής τάξης. Η επιτάχυνση αυτής της εξέλιξης πρέπει να βρίσκεται στο επίκεντρο των προσπαθειών μας. Αυτό απαιτεί να σταματήσουν να παίζουν τον ρόλο του αριστερού παραρτήματος του φιλελευθερισμού. Αλλά απαιτεί επίσης εμπλοκή με τις συγκεκριμένες πολιτικές εξελίξεις, όχι απλώς

το να φωνάζουν επαναστατική φρασεολογία στον άνεμο. Μόνο τότε μπορούν οι Μαρξιστές να αρχίσουν να ανοικοδομούν τη δική τους ανεξάρτητη επιρροή μέσα στην εργατική τάξη και να υπονομεύσουν τον έλεγχο της δεξιάς.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ: ΣΟΚ ΣΤΟΝ ΟΡΙΖΟΝΤΑ

Τώρα που έχουμε αποσαφηνίσει ορισμένα από τα κύρια πολιτικά ρεύματα στην παγκόσμια πολιτική, μπορούμε να στρέψουμε την προσοχή μας στο μέλλον. Η σημερινή κατάσταση βρίσκεται κυριολεκτικά στην κόψη του ξυραφιού. Πολλά ηφαίστεια που σιγοβράζουν απειλούν να εκραγούν ανά πάσα στιγμή και να αναδιαμορφώσουν την παγκόσμια τάξη πραγμάτων. Ένας σωστός προσανατολισμός για την περίοδο που έρχεται απαιτεί μια ανάλυση αυτών των διαφόρων σημείων έντασης, του πώς είναι πιθανό να εξελιχθούν και του πολιτικού αντίκτυπου που μπορεί να έχουν.

Andrew Caballero-Reynolds/AFP

Μπουσάν, Νότια Κορέα, 30 Οκτωβρίου: ο Αμερικανός Πρόεδρος Τραμπ με τον Πρόεδρο της Κίνας Σι Τζινπίνγκ συναντώνται για εμπορικές συνομιλίες.

Κίνα: Ο Κοιμώμενος Γίγαντας

Η μεγαλύτερη πηγή γεωπολιτικών εντάσεων μακροπρόθεσμα είναι η σύγκρουση μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας. Λέγοντας αυτό, δεν φαίνεται ότι πρόκειται να εκραγεί άμεσα. Ο δασμολογικός πόλεμος μεταξύ των ΗΠΑ και της Κίνας έχει αποκαλύψει πόσο ισχυρή έχει γίνει η θέση της Κίνας (γεγονός που υποβαθμίστηκε στην πρόσφατη ανάλυσή μας). Η Κίνα όχι μόνο κυριαρχεί στην παγκόσμια βιομηχανική παραγωγή, αλλά έχει και ασφυκτικό έλεγχο επί των σπάνιων γαιών που είναι κρίσιμες για το αμερικανικό στρατιωτικό-βιομηχανικό σύμπλεγμα. Αυτό ανάγκασε τις ΗΠΑ να υποχωρήσουν μερικώς στον οικονομικό τους πόλεμο κατά της Κίνας και κατέστησε σαφές ότι δεν βρίσκονται σε θέση να προκαλέσουν συμβατικό πόλεμο. Οι ΗΠΑ μπορούν και πιθανότατα θα βρουν τρόπους να παρακάμψουν τον έλεγχο της Κίνας πάνω σε αυτά τα κρίσιμα οικονομικά στρατηγικά σημεία. Όμως αυτή η διαδικασία θα χρειαστεί χρόνια.

Αν η Κίνα είχε την πρόθεση να νικήσει τις ΗΠΑ, θα είχε νόημα να αξιοποιήσει το πλεονέκτημά της και να παραλύσει ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού των αμερικανικών ενόπλων δυνάμεων. Ωστόσο, όπως έχουμε ήδη δει, το ΚΚΚ είναι μια συντηρητική γραφειοκρατία που δεν έχει τέτοιες προθέσεις. Έχει επιλέξει αντί γι' αυτό να σταθεροποιήσει τη σχέση του με τις ΗΠΑ, συμφωνώντας σε μια μονοετή εμπορική συμφωνία. Θα δούμε πόσο θα κρατήσει αυτή η συμφωνία. Στο μεταξύ όμως, δίνει στις ΗΠΑ χρόνο να καλύψουν τα κενά στην αλυσίδα εφοδιασμού τους και τους προσφέρει ελεύθερο πεδίο για να επιτεθούν σε πιο αδύναμες χώρες — εξελίξεις που πολύ πιθανό να στραφούν εναντίον της Κίνας στο μέλλον (βλ. «Κίνα: Η Αδράνεια Σημαίνει Ήττα», *Spartacist* τεύχος 2, Αύγουστος 2025).

Η Βενεζουέλα στο Στόχαστρο

Η πιο άμεση απειλή αφορά τη Βενεζουέλα, η οποία έχει βρεθεί στο επίκεντρο μιας τεράστιας στρατιωτικής συγκέντρωσης δυνάμεων. Ένας ολοκληρωτικός πόλεμος μεταξύ των ΗΠΑ και της Βενεζουέλας θα συγκλόνιζε βαθύτατα ολόκληρη τη Λατινική Αμερική. Αν οι ΗΠΑ επιτύχουν να ανατρέψουν τον Πρόεδρο Μαδούρο, αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε μια μεγάλη πολιτική αναδιάταξη στην ήπειρο, ανατρέποντας τις δημοκρατικές κατακτήσεις των τελευταίων δεκαετιών και επαναφέροντας τις εποχές των φιλοαμερικανικών δεξιών στρατιωτικών δικτατοριών. Η πτώση του Μαδούρο θα έσφιγγε επίσης σημαντικά τη θηλιά γύρω από το εργατικό κράτος της Κούβας.

Αν και η στρατιωτική επιθετικότητα εναντίον της Βενεζουέλας, περιορισμένη ή πλήρους κλίμακας, είναι απολύτως πιθανή, υπάρχουν λόγοι για τους οποίους οι ΗΠΑ μπορεί να θελήσουν να την αποφύγουν. Πρώτα απ' όλα, ένας πόλεμος με τη Βενεζουέλα θα ήταν εξαιρετικά αντιδημοφιλής μέσα στις ίδιες τις ΗΠΑ. Σίγουρα θα υπήρχε τεράστια εναντίωση σε μια μεγάλης κλίμακας χερσαία εισβολή. Ένας πόλεμος όχι μόνο θα απειλούσε να εξελιχθεί σε έναν ακόμα βάλτο, αλλά τίποτα δεν εγγυάται ότι θα ήταν επιτυχής. Η στρατιωτική επίθεση θα μπορούσε εύκολα να γυρίσει μπούμερανγκ, και να συσπειρώσει τον λαό της Βενεζουέλας γύρω από το καθεστώς, ενώ θα τροφοδοτούσε επίσης μαζική εναντίωση κατά των ΗΠΑ σε όλη τη Λατινική Αμερική.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ορισμένοι στο Στέιτ Ντιπάρτμεντ ελπίζουν πως μια απλή απειλή της αμερικανικής ισχύος πυρός θα είναι αρκετή για να προκαλέσει την κατάρρευση του καθεστώτος Μαδούρο. Τις τελευταίες δεκαετίες, το καθεστώς που εγκαθίδρυσε ο Ούγκο Τσάβες και τώρα ηγείται ο Μαδούρο έχει περιορίσει και απονευρώσει την επαναστατική ενέργεια των μαζών της Βενεζουέλας. Αυτό, σε συνδυασμό με τις σκληρές συνέπειες των αμερικανικών οικονομικών κυρώσεων, έχει σταθερά αποδυναμώσει τη λαϊκή υποστήριξη προς το καθεστώς, οδηγώντας το να γίνεται όλο και πιο εύθραυστο και κατασταλτικό. Παρ' όλα αυτά, για την εργατική τάξη, μια συνθηκολόγηση άνευ μάχης του καθεστώτος Μαδούρο θα ήταν το χειρότερο δυνατό σενάριο. Θα έδινε μια τεράστια νίκη στους Βενεζουελάνους *gusanos* με ελάχιστο κόστος για τον αμερικανικό ιμπεριαλισμό και θα προκαλούσε βαθιά αποθάρ-

Abdalhkem Abu Riash/Anadolu

Γάζα, 30 Ιουλίου: Παλαιστίνιοι στην ουρά για φαγητό καθώς οι ισραηλινοί αποκλεισμοί προκαλούν λιμό.

ρυνση στις μάζες σε όλη τη Λατινική Αμερική.

Δεν μπορούμε να γνωρίζουμε τι θα αποφασίσουν τελικά να κάνουν οι ΗΠΑ. Δυστυχώς, σε αυτή την περίπτωση ο Τραμπ κρατά όλη την πρωτοβουλία και έχει λίγους άμεσους περιορισμούς στις κινήσεις του. Αλλά μόλις το τζίνι βγει από το μπουκάλι και ξεκινήσει μια στρατιωτική σύγκρουση, οι συνέπειες μπορεί να αποδειχθούν απρόβλεπτες και το αποτέλεσμα ενδέχεται κάλλιστα να μην είναι υπέρ του Τραμπ. Ό,τι κι αν συμβεί, οι επαναστάτες πρέπει να παραμείνουν ακλόνητοι στην υπεράσπιση της Βενεζουέλας — και οποιασδήποτε άλλης χώρας μπει στο στόχαστρο των ΗΠΑ.

Η Ουκρανία σε Κρίσιμο Σημείο

Όταν πρόκειται για τον πόλεμο στην Ουκρανία, έχουμε μια εντελώς διαφορετική κατάσταση. Εδώ η πρωτοβουλία βρίσκεται σταθερά στα χέρια της Ρωσίας και ο Πούτιν δεν έχει κανένα δισταγμό να παίξει όλα του τα χαρτιά στο έπακρο. Οι διπλωματικές παλινωδίες του Τραμπ έχουν φτάσει στο τέλος τους. Δεν υπήρχε τρόπος να μπλοφάρει και να ξεφύγει από το γεγονός ότι η Ρωσία κερδίζει. Οι πρόσφατες διαπραγματεύσεις απλώς επιβεβαίωσαν ότι η σύγκρουση θα κριθεί από τη δύναμη των όπλων και όχι από τη διπλωματία.

Ο ρυθμός των ρωσικών κατακτήσεων αυξάνεται τα τελευταία δύο χρόνια και τώρα βρισκόμαστε σε ένα σημαντικό κρίσιμο σημείο της σύγκρουσης. Η πτώση της πόλης Ποκρόβσκ δεν αντιπροσωπεύει μόνο την απώλεια ενός σημαντικού κόμβου εφοδιασμού, αλλά ενδέχεται επίσης να ανοίξει τον δρόμο για την κατάρρευση ολόκληρης της ουκρανικής θέσης στο Ντονμπάς — το επίκεντρο του πολέμου. Η πτώση του Ντονμπάς θα άφηνε ανοιχτό τον δρόμο για τη Ρωσία να προελάσει μέχρι τον ποταμό Δνείπερο, την κύρια οικονομική αρτηρία της Ουκρανίας. Είναι πιθανό ότι η έλευση του χειμώνα και η ουκρανική αντίσταση θα καθυστερήσουν αυτό το ενδεχόμενο για μερικούς μήνες ακόμη. Αλλά το μήνυμα είναι ξεκάθαρο και είναι μόνο θέμα χρόνου πριν οι ουκρανικές γραμμές καταρρεύσουν από την ανελέητη ρωσική επίθεση.

Οι τρέχουσες εξελίξεις προκαλούν καταστροφικές και μη αναπληρώσιμες απώλειες σε ανθρώπινο δυναμικό και εξοπλισμό για την Ουκρανία. Παράλληλα, προετοιμάζουν το έδαφος για μια οξεία πολιτική κρίση στο Κίεβο, υπονομεύοντας ακόμη περισσότερο την πολεμική προσπάθεια. Οι συνέπειες της ήττας της Ουκρανίας δεν θα γίνουν αισθητές μόνο μέσα στη χώρα, αλλά θα προκαλέσουν πολιτικό σεισμό σε ολόκληρη την Ευρώπη. Οι κυβερνήσεις της Γερμανίας, της Γαλλίας και της Βρετανίας έχουν επενδύσει τεράστιο στρατιωτικό, οικονομικό και πολιτικό κεφάλαιο στην Ουκρανία, και η κατάρρευσή της θα κλονίσει συθέμελα το πολιτικό κατεστημένο. Το σοκ θα γίνει αισθητό και στις ΗΠΑ, αλλά ο Τραμπ θα επωφεληθεί από το γεγονός ότι διατηρεί μεγαλύτερη απόσταση από την όλη υπόθεση σε σχέση με τους Ευρωπαίους ομολόγους του.

Μόνο μετά από μια ουκρανική στρατιωτική κατάρρευση θα διαδραματίσει η διπλωματία πιο αποφασιστικό ρόλο. Το ερώτημα θα είναι αν οι ΗΠΑ και η Ρωσία μπορούν να έρθουν σε μία συμφωνία που τουλάχιστον θα παγώσει τη γραμμή ρήξης ανάμεσα στο φιλοαμερικανικό μπλοκ και τη Ρωσία, ή αν η σύγκρουση θα συνεχιστεί. Στο πρώτο σενάριο, θα μπορούσαμε να δούμε μια αντιδραστική τάξη πραγμάτων να επιβάλλεται στην Ευρώπη με βάση ένα ρωσο-αμερικανικό σύμφωνο. Αυτό το αποτέλεσμα θα ήταν ιδανικό για τη Ρωσία, η οποία δεν έχει ούτε την φιλοδοξία ούτε το οικονομικό βάρος να επιδιώξει την κυριαρχία στην Ευρώπη αυτή τη στιγμή. Το κύριο εμπόδιο για μια συμφωνία είναι ότι οι ΗΠΑ δεν έχουν δείξει διάθεση να καταπιούν την περηφάνια τους, να αποδεχτούν την ήττα και να περιορίσουν την επιρροή τους στην Ανατολική Ευρώπη. Οι ΗΠΑ αντιμετωπίζουν επίσης ισχυρή αντίσταση από την Ουκρανία και την ΕΕ σε οποιονδήποτε ουσιαστικό διακανονισμό με τη Ρωσία.

Αν οι στρατιωτικές εχθροπραξίες συνεχιστούν, αυτό θα αφήσει την Ευρώπη εξαιρετικά ασταθή και θα μπορούσε τελικά να οδηγήσει σε στρατιωτική σύγκρουση μεταξύ Ρωσίας και ΝΑΤΟ, της οποίας το αποτέλεσμα θα μπορούσε να είναι κατακλυσμικό. Δυστυχώς, λόγω των άθλιων συνθηκολογήσεων στον εθνικισμό από το εργατικό κίνημα στην Ουκρανία και τη Ρωσία (που δεν έχει βοηθηθεί καθόλου από το διεθνές σοσιαλιστικό κίνημα), η δυνατότητα μιας λύσης στη σύγκρουση που θα βασίζεται στην εργατική τάξη φαίνεται πολύ μακρινή σήμερα. Αυτό θα μπορούσε να αλλάξει γρήγορα υπό τα πλήγματα μιας οξείας κρίσης, αλλά το άμεσο μέλλον φαίνεται ζοφερό. Περισσότερο από ποτέ, οι κομμουνιστές πρέπει να εργαστούν για την οικοδόμηση ενός επαναστατικού πόλου στην περιοχή, ενώνο-

ντας το προλεταριάτο μέσω ενός κοινού αντιιμπεριαλιστικού προγράμματος (βλ. «Ukraine War: Where Do You Stand Now?» *Workers Vanguard* No. 1184, Απρίλιος 2025).

Το Ισραήλ Προετοιμάζει την Επόμενη Αιματοχυσία

Από τις 7 Οκτωβρίου, το Ισραήλ έχει συνεχώς κλιμακώσει την εκστρατεία γενοκτονικής τρομοκρατίας του εναντίον των Παλαιστινίων. Λόγω των διαιρέσεων και των πολιτικών αμφιταλαντεύσεων του Άξονα της Αντίστασης, μπόρεσε να αντιμετωπίσει τα μέρη του Άξονα χωριστά και σε χρόνο που το ίδιο επέλεγε. Αυτό επέτρεψε στο Ισραήλ να διατηρήσει την πολεμική του προσπάθεια για δύο χρόνια, παρά το ότι είχε υπερβεί τα όριά του. Τώρα, η εκεχειρία που μεσολάβησαν οι ΗΠΑ επιτρέπει στο Ισραήλ να σταματήσει προσωρινά, ενώ αναμφίβολα προετοιμάζεται για το επόμενο κύμα αιματοχυσίας.

Μπορούμε να συνοψίσουμε το αποτέλεσμα για τον Άξονα της Αντίστασης ως εξής: η Χαμάς υπέστη βαρύ πλήγμα αλλά έχει αντέξει, η Χεζμπολάχ ενήργησε σαν χάρτινος τίγρης και γλείφει τις πληγές της, η κατάρρευση του Άσαντ οδήγησε σε στρατηγική ήττα, και οι Χούθι αναδύθηκαν με τη φήμη τους ενισχυμένη. Όσο για το Ιράν, τον ανώτερο εταίρο της συμμαχίας, κατάφερε να σταθεί στο ύψος του κατά τη διάρκεια του 12ήμερου πολέμου με το Ισραήλ και τις ΗΠΑ. Ωστόσο, η θέση του στην περιοχή έχει αποδυναμωθεί και αντιμετωπίζει αυξανόμενες εσωτερικές εντάσεις.

Παρά το γενναίο πρόσωπο που εμφανίζει η Αντίσταση, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι πολλοί θα ρωτήσουν: «Άξιζε όλο αυτό;» Μετά τα αποτελέσματα των τελευταίων δύο χρόνων, υπάρχει πίεση να αντληθούν ηττοπαθή συμπεράσματα και να γίνουν παραχωρήσεις στις ΗΠΑ, το Ισραήλ και τα ΗΑΕ. Τέτοιες στάσεις πρέπει ***να καταπολεμούνται με κάθε κόστος***. Το Ισραήλ και οι ΗΠΑ θα συνεχίσουν το μακελειό στην περιοχή μέχρι να αναγκαστούν να σταματήσουν. Η Αντίσταση δεν είναι θέμα επιλογής! Η πρόσφατη σύγκρουση επιβεβαίωσε αυτό το γεγονός και έδειξε πώς η συμφιλίωση και οι αμφιταλαντεύσεις οδηγούν μόνο σε περισσότερη σφαγή από το Ισραήλ. Η παλαιστινιακή υπόθεση δεν είναι μόνο δίκαιη αλλά και ζήτημα ***αυτοσυντήρησης*** για ολόκληρο τον αραβικό πληθυσμό στη Δυτική Ασία.

Πρέπει να είμαστε σαφείς ότι η σύγκρουση είναι ακόμη ενεργή και οι Παλαιστίνιοι συνεχίζουν να σκοτώνονται· έχει μόνο μειωθεί σε ένταση και θα ξεσπάσει ξανά. Πρέπει να διασφαλίσουμε ότι όταν αυτό συμβεί, θα έχουν αντληθεί τα σωστά πολιτικά και στρατιωτικά διδάγματα (βλ. «Κάψτε τη Συμφωνία!», *Spartacist*, 8 Οκτωβρίου). Αυτό δεν θα συμβεί αυτόματα· οι κομμουνιστές πρέπει να βοηθήσουν στην άντληση αυτών των διδαγμάτων και να τα μεταφέρουν στα πρωτοπόρα στοιχεία του αντισιωνιστικού αγώνα, στον αραβικό κόσμο και στο εξωτερικό.

Η Νότια Ασία σε Διάλυση

Η Νότια Ασία έχει ταραχθεί από αυξανόμενη αστάθεια. Η Σρι Λάνκα, το Μπαγκλαντές και το Νεπάλ έχουν όλα βιώσει λαϊκές εξεγέρσεις τα τελευταία χρόνια. Οι εντάσεις στο Κασμίρ βράζουν. Μόλις πριν από μερικούς μήνες, το Πακιστάν και η Ινδία βρίσκονταν σε πόλεμο και πρόσφατα το Αφγανιστάν και το Πακιστάν είχαν εχθροπραξίες. Τώρα οι εντάσεις αυξάνονται ξανά μετά τις βομβιστικές επιθέσεις τόσο στο Νέο Δελχί όσο και στο Ισλαμαμπάντ. Καθώς οι διάφορες κυβερνήσεις στην περιοχή αισθάνονται το αυξανόμενο βάρος των γεωπολιτικών εντάσεων και της ιμπεριαλιστικής οικονομικής πίεσης, είναι δύσκολο να προβλεφθεί τι θα συμβεί στη συνέχεια. Ωστόσο, είναι βέβαιο ότι θα ακολουθήσουν περαιτέρω σοκ. Δεδομένου του δημογραφικού και οικονομικού βάρους της Ινδικής υποηπείρου, αυτά είναι βέβαιο ότι θα έχουν σημαντικές συνέπειες για την παγκόσμια κατάσταση.

Οι αναδυόμενες εντάσεις στη Νότια Ασία είναι οι ίδιες προϊόν, κατά μεγάλο μέρος, ενός ολοένα και πιο τεταμένου διεθνούς πλαισίου. Η Ινδία, ο ηγεμόνας της περιοχής και η πιο σταθερή χώρα, δέχεται ολοένα και αυξανόμενη πίεση. Η ταχεία επιδείνωση των σχέσεων μεταξύ του Τραμπ και του Πρωθυπουργού Μόντι εξέπληξε και τάραξε την ινδική πολιτική τάξη. Πολλοί έχουν υποθέσει ότι η Ινδία θα επιδιώξει μια επαναπροσέγγιση με την Κίνα και θα απομακρυνθεί από τις ΗΠΑ. Τέτοιες ιδέες πρέπει να αντιμετωπίζονται

με πολύ λίγη αξιοπιστία. Η ινδική καπιταλιστική τάξη παραμένει βαθιά ενσωματωμένη με τη Δύση. Θα χρειαστεί μια πολύ βαθύτερη κρίση για να σπάσουν αυτοί οι δεσμοί, ιδίως επειδή οι σχέσεις μεταξύ Κίνας και Ινδίας ιστορικά είναι εξαιρετικά εχθρικές.

Καθώς οι εντάσεις απειλούν την περιοχή, η αριστερά πρέπει να υπερβεί τις ασήμαντες ιστορικές συζητήσεις στις οποίες επιδίδεται και να στραφεί στην οργάνωση ενός ενιαίου αγώνα ενάντια στον ιμπεριαλισμό και τους διεφθαρμένους καπιταλιστές που ξεπουλούν τις χώρες τους και αντιπαραθέτουν τους λαούς τους μεταξύ τους (βλ. «South Asian Powder Keg», *Spartacist* No. 70, Μάιος 2025).

Ο Καθοριστικός Παράγοντας: Η Παγκόσμια Οικονομία

Ο πιο σημαντικός παράγοντας στην εξέλιξη της διεθνούς πολιτικής είναι η παγκόσμια οικονομία. Αποτελεί τη θεμελιώδη βάση για όλα τα άλλα και η εξέλιξή της θα είναι καθοριστική στη διαμόρφωση των γεγονότων. Παρόλο που είναι αδύνατο να προβλεφθεί με ακρίβεια πότε θα χτυπήσει η επόμενη μεγάλη οικονομική κρίση, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι πλησιάζει και ότι θα έχει καταστροφικές συνέπειες.

Η παγκόσμια οικονομία ποτέ δεν ανάρρωσε πλήρως από την κρίση του 2008. Η συνολική ανάπτυξη της πραγματικής οικονομίας είναι περιορισμένη και το επίπεδο ζωής στις περισσότερες χώρες παραμένει στάσιμο ή έχει υποχωρήσει. Οι κύριοι παράγοντες που στήριξαν την παγκόσμια ανάπτυξη ήταν οι τεράστιες επενδύσεις σε υποδομές και στέγαση στην Κίνα, η τεράστια δημοσιονομική και νομισματική τόνωση των δυτικών κυβερνήσεων στις οικονομίες τους και ένας κερδοσκοπικός πυρετός στις τιμές των περιουσιακών στοιχείων με επίκεντρο τις ΗΠΑ. Από αυτούς τους τρεις παράγοντες, μόνο ο τρίτος συνεχίζει μέχρι σήμερα.

Το ΚΚΚ έχει επιβραδύνει τον ρυθμό επενδύσεων σε υποδομές και έχει σκάσει τη φούσκα των ακινήτων, φέρνοντας την αγορά σε ύφεση. Σε απάντηση, το καθεστώς επένδυσε μαζικά σε «νέες παραγωγικές δυνάμεις», μειώνοντας την τιμή πολλών βιομηχανικών αγαθών, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρικών αυτοκινήτων και των ηλιακών πάνελ. Αυτή η τεράστια επένδυση δημιούργησε έναν αποπληθωριστικό κύκλο στην Κίνα και επιτάχυνε την τάση αποβιομηχάνισης σε άλλα μέρη του κόσμου. Σε όλο τον κόσμο, παρατηρούμε επιβράδυνση της παραγωγής και υπερπροσφορά βιομηχανικών προϊόντων.

Στη νομισματική πλευρά της εξίσωσης, οι περισσότερες μεγάλες οικονομίες είδαν αύξηση επιτοκίων ως απάντηση στην εκτίναξη του πληθωρισμού μετά την πανδημία Covid. Αυτό σηματοδότησε ρήξη με τις εξαιρετικά χαλαρές συνθήκες δανεισμού που υπήρχαν από το 2008. Το αποτέλεσμα είναι ότι ο δανεισμός γίνεται ολοένα και πιο ακριβός, ωθώντας πολλές κυβερνήσεις να προσπαθήσουν να περιορίσουν τα ελλείμματά τους. Οι περισσότερες ιμπεριαλιστικές χώρες βρίσκονται τώρα με ιστορικά υψηλή επιβάρυνση χρέους, που απειλεί να προκαλέσει μεγάλη πολιτική και οικονομική αστάθεια στο μέλλον. Αυτά τα προβλήματα επιδεινώνονται από την επιδίωξη για δραστική αύξηση των στρατιωτικών δαπανών.

Όσον αφορά τη φούσκα των μετοχών με επίκεντρο την αγορά των ΗΠΑ, αυτή συνεχίζει να επεκτείνεται μετά τη διόρθωση στις πρώτες μέρες της προεδρίας Τραμπ. Αυτό έχει επιτρέψει σε όσους κατέχουν μετοχές να συνεχίσουν να καταναλώνουν σε υψηλά επίπεδα. Εν τω μεταξύ, όλοι οι άλλοι αγωνίζονται όλο και περισσότερο για να επιβιώσουν. Η τεράστια άνοδος στις μετοχές τεχνολογίας λόγω της υποτιθέμενης επανάστασης

της τεχνητής νοημοσύνης συνεχίζει να αποτελεί τον κύριο και ολοένα και μοναδικό παράγοντα κερδών στη χρηματιστηριακή αγορά. Η χρηματιστηριακή αξία της εταιρείας σχεδιασμού τσιπ Nvidia έφτασε πρόσφατα τα πέντε τρισεκατομμύρια δολάρια, που σημαίνει ότι η εταιρεία αξίζει όσο ολόκληρη η ετήσια παραγωγή της γερμανικής οικονομίας. Προφανώς, αυτό είναι παρανοϊκό. Μέχρι στιγμής, η φούσκα μπορεί να συνεχίσει να μεγαλώνει αξιοποιώντας την αυξανόμενη αξία των εταιρειών AI για να αγοράσει περισσότερα προϊόντα AI, δημιουργώντας μια ανοδική σπείρα στις αποτιμήσεις. Αυτό θα οδηγήσει αναγκαστικά σε μια καταστροφική κατάρρευση. Πότε ακριβώς θα συμβεί αυτό δεν μπορεί να προβλεφθεί. Αλλά μπορούμε να δούμε ότι ο αριθμός των παραγόντων που στηρίζουν τη χρηματιστηριακή φούσκα μειώνεται, η οποία βασίζεται στη συνεχή ανάπτυξη ενός αριθμού μετοχών που βρίσκεται σε συνεχή πτώση.

Όταν σταματήσει η μουσική, θα έχουμε μια εικόνα της πραγματικής κατάστασης της παγκόσμιας οικονομίας και της πραγματικής ισορροπίας της οικονομικής ισχύος μεταξύ των μεγάλων δυνάμεων. Σε πρώτη φάση, ένα μεγάλο σοκ πιθανότατα δεν θα οδηγήσει στην άνοδο της μαχητικότητας της εργατικής τάξης. Ο φόβος για το μέλλον και για την αυτοσυντήρηση θα είναι πιθανώς οι κυρίαρχες στάσεις, επιτρέποντας στις κυβερνήσεις να πιέσουν περαιτέρω τους εργαζόμενους παρά την αυξανόμενη αντιδημοτικότητά τους. Αυτή η επερχόμενη οικονομική δυσχέρεια είναι ένας από τους κύριους λόγους για τους οποίους επιμένουμε στην ανάγκη η εργατική τάξη να υιοθετήσει αμυντική στάση (βλ. «What Union Militants Should Do?», *Workers Vanguard* No. 1186, Αύγουστος 2025).

Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένα όρια στο πόσο μπορεί να πιέζεται η εργατική τάξη, και τελικά θα συνειδητοποιήσει ότι η συλλογική πάλη είναι απαραίτητη για να επιβιώσει. Ιδιαίτερα όταν η οικονομία ανακάμψει ξανά, θα μπορούσαμε να δούμε την άνοδο εργατικών αγώνων σε μαζική κλίμακα.

Επαναστάτες σε μια Αντιδραστική Περίοδο

Ως κομμουνιστές, αναγνωρίζουμε τη σημαντικότητα του υποκειμενικού στοιχείου, δηλαδή της ικανότητας των ατόμων και των κομμάτων να διαμορφώνουν την ιστορία μέσα από τις ενέργειές τους. Σε ορισμένες στιγμές, όπως η Οκτωβριανή Επανάσταση του 1917, η συνειδητή δράση μιας επαναστατικής πρωτοπορίας μπορεί να είναι καθοριστική. Αλλά ο ρόλος των ατόμων είναι καθοριστικός μόνο στον βαθμό που τοποθετούν τον εαυτό τους μέσα στην ανάπτυξη των αντικειμενικών ιστορικών διαδικασιών. Για να το φέρουμε αυτό στον χώρο της ιστιοπλοΐας, είναι προφανές ότι η γνώση του πώς να τοποθετήσεις ένα πανί είναι καθοριστική αν ένα σκάφος θέλει να πιάσει τον άνεμο, αλλά χωρίς άνεμο δεν υπάρχει ιστιοπλοΐα.

Τι πρέπει λοιπόν να κάνουν οι επαναστάτες σε μια περίοδο όπου οι άνεμοι της ταξικής πάλης δεν φυσούν προς την κατεύθυνσή μας; Σίγουρα, αυτό περιορίζει σημαντικά την άμεση επιρροή που μπορεί να έχουμε στις μάζες. Δεν μπορούμε με τις δικές μας υποκειμενικές προσπάθειες να ωθήσουμε τις μάζες στον αγώνα. Αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι δεν έχουμε σημασία. Ακριβώς το αντίθετο. Κάτω από δύσκολες αντικειμενικές συνθήκες, είναι ακόμα πιο σημαντικό να είμαστε συνειδητοί και σκόπιμοι αποφασίζοντας πού θα διοχετεύουμε τις δυνάμεις μας. Πρέπει να προλαμβάνουμε τις μελλοντικές πολιτικές εξελίξεις και να τοποθετούμε τον εαυτό μας ώστε να τις αντιμετωπίσουμε επιτυχώς (βλ. «The Crisis in the Marxist Left and the Tasks of the ICL» *Spartacist* No. 70, Μάιος 2025).

Αναμφίβολα, η ανάλυσή μας θα θεωρηθεί υπερβολικά απαισιόδοξη από τους περισσότερους, ακόμη και ηττοπαθής. Δεν μπορούμε παρά να σηκώσουμε τους ώμους μας σε αυτούς τους επικριτές. Η τυφλή τους αισιοδοξία μπροστά στην αυξανόμενη αντίδραση αποτελεί μια χονδροειδή καρικατούρα του Μαρξισμού. Αντιθέτως, στηριζόμαστε στην εμπειρία του Μπολσεβίκικου Κόμματος όπως περιγράφεται από τον Τρότσκι:

> «Μέσα σ’ αυτά τα τεράστια γεγονότα οι ‘τροτσκιστές’ διδάχτηκαν το ρυθμό της ιστορίας, δηλαδή τη διαλεκτική του ταξικού αγώνα. Διδάχτηκαν ακόμα, καθώς φαίνεται, κι ως ένα βαθμό μ’ επιτυχία, πώς να υποτάσσουν τα υποκειμενικά τους σχέδια και προγράμματα σ’ αυτό τον αντικειμενικό ρυθμό. Μάθανε να μην απελπίζονται μπροστά στο γεγονός ότι οι νόμοι της ιστορίας δεν εξαρτώνται από τα ατομικά τους γούστα και δεν υποτάσσονται στα δικά τους ηθικά κριτήρια. Μάθανε να υποτάσσουν τις προσωπικές τους διαθέσεις στους νόμους της ιστορίας. Μάθανε να μην τρομάζουν μπροστά στους πιο ισχυρούς εχθρούς όταν η δύναμη των τελευταίων βρίσκεται σε αντίφαση με τις ανάγκες της ιστορικής ανάπτυξης. Ξέρουν πώς να κολυμπάνε ενάντια στο ρεύμα με τη βαθιά πεποίθηση ότι η νέα ιστορική πλημμυρίδα θα τους φέρει στην αντικρινή όχθη. Δε θα φτάσουν όλοι σ’ αυτή την όχθη, πολλοί θα πνιγούν. Μα το να συμμετέχεις σ’ αυτό το κίνημα με ανοιχτά τα μάτια και με αδάμαστη τη θέληση — αυτό μόνο μπορεί να δώσει την πιο υψηλή ηθική ικανοποίηση σ’ ένα σκεπτόμενο ον!»
>
> – Η Ηθική τους και η Ηθική μας (1938)

Διεθνής Κομμουνιστική Ένωση (Τεταρτοδιεθνιστική)

iclfi.org • spartacist@spartacist.org • SpartacistICL • Spartacist • Box 7429 GPO, New York, NY 10116, ΗΠΑ

Spartacist League of Australia

redbattler@exemail.com.au • (03) 9329 0275
RedBattlerSLA
Spartacist ANZ Publishing Co.
PO Box 967, North Melbourne Vic 3051, Αυστραλία

RED BATTLER

A$10 / 4 issues • International rate: A$15

Spartacist League/Britain

workershammer@btconnect.com • 07301 003174
WorkersHammer
Spartacist Publications
PO Box 42886, London N19 5WY, Μεγάλη Βρετανία

WORKERS HAMMER

£5 / 4 issues
Europe outside Britain and Ireland £7 • Other countries £9

Spartakist-Arbeiterpartei Deutschlands

spartakist@online.de • (0 30) 4 43 94 00 • +49 174 466 5332
spartakist_IKL
SpAD, c/o Verlag Avantgarde
Postfach 2 35 55, 10127 Berlin, Γερμανία

SPARTAKIST

Abo (3 Ausgaben): 5€ • Auslandsabo: 10€

Ligue trotskyste de France

ltfparis@hotmail.fr • 01 42 08 01 49
leBolchevik_LTF
Le Bolchévik, BP 135-10, 75463 Paris Cedex 10, Γαλλία

LE BOLCHEVIK

4 numéros : 5 € • Hors de France : 7 €
Chèques à l'ordre de : Société d'édition 3L

Τροτσκιστική Ομάδα της Ελλάδας

spartacist@hotmail.com • 693 069 4112
toe_icl
Τ.Θ. 8274, Τ.Κ. 10210, Αθήνα, Ελλάδα

Ο ΜΠΟΛΣΕΒΙΚΟΣ

Συνδρομή Ελλάδα & Κύπρος 5 € ή 150 TL / 4 τεύχη
Ευρώπη 7 € • Υπόλοιπες χώρες 9 €

Lega trotskista d'Italia

red_sp@tin.it • spartaco_ltdi
Spartaco, Ufficio San Donato Milanese, Casella Postale 47,
20097 San Donato Milanese (MI), Ιταλία

SPARTACO

Abbonamento a 3 numeri: € 5
Europa: € 6 • Paesi extraeuropei: € 8

Grupo Espartaquista de México

elantiimperialista@protonmail.com
ElAntiimperialista-x6t • GEM_LCI
gem.lci2 • 55 8818 0086
Escribe sólo: Ángel Briseño, Apdo. Postal 006
Admón. Postal 13, CP 03501, Ciudad de México, Μεξικό

EL ANTIIMPERIALISTA

México: Méx. $40 / 4 números • América Latina: Méx. $80
EE.UU. y Puerto Rico: US$4 • Otros países: US$6 o 6 €

Spartakistang Grupo Pilipinas

(Komite ng mga Korespondente sa Ultramar)

spartacist@spartacist.org
SpartacistGroupPilipinas • SpartacistPH
Box 1377 GPO, New York, NY 10116, ΗΠΑ

Talibang Anakpawis

₱100 / 4 issues (includes English *Spartacist*) • Overseas: ₱200

Ligue trotskyste au Québec et au Canada/ Trotskyist League in Quebec and Canada

republique.ouvriere@gmail.com
tl.workerstribune@gmail.com
(514) 728-7578
republiqueouvriere • Rep_Ouvriere
workerstribune • Workers_Tribune
Les Éditions collectives, C.P. 583 Succ. Place d'Armes
Montréal QC H2Y 3H8, Καναδάς

RÉPUBLIQUE OUVRIÈRE

3 numéros : 7 $Cdn • Prix international : 10 $Cdn

WORKERS TRIBUNE

3 issues: Cdn$7 • International price: Cdn$10
Chèques à l'ordre de / Pay to: Les Éditions collectives

Spartacist/South Africa

spartacist_sa@yahoo.com • Voicemail: 088-130-1035
AmaBolsheviki Amnyama • AmaBolsheviki
079 171 5793 • amabolshevikiamnyama
Spartacist, P.O. Box 61574
Marshalltown, Johannesburg 2107, Νότια Αφρική

AMABOLSHEVIKI AMNYAMA

R10 / 4 issues • Rest of Africa: R20 • International rate: R100

Spartacist League/U.S.

vanguard@tiac.net • (212) 732-7860
WorkersVanguard
Box 1377 GPO, New York, NY 10116, ΗΠΑ

WORKERS VANGUARD

US$10 / 6 issues • International: US$25 / 6 issues

Εκτύπωση: STILVOPRESS